

นวนิยายเรื่อง "อมตะ" :
การวิเคราะห์ความเป็นอมตะตามกฎไตรลักษณ์
ในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งทางวิทยาศาสตร์
The Novel "Amata": An Analysis of Immortality
According to the Principles of The Three
Characteristics in Buddhism and Scientific

เดชาวัต สุวรรณมาศ¹, มณีนุช มีคำ¹, อภิญญา พรหมสา¹ และ ขวัญชนก นัยจรรย์^{1*}
Dechawat Suwannamas¹, Maneenuch Meekhum¹, Apinya Promsa¹ and
Khwanchanok Naijarun^{1*}

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก 65000

¹ Faculty of Humanities and Social Science, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok Province 65000

* Correspondence to E-mail: nkhwanchanok@hotmail.com

Received: November 8, 2019; Revised: April 22, 2020; Accepted: May 25, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองทางพระพุทธศาสนา และทางวิทยาศาสตร์ และ 2) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองทางพระพุทธศาสนา และวิทยาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ อธิบายผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าความเป็นอมตะในมุมมองทางพระพุทธศาสนาและทางวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กัน คือไตรลักษณ์ในด้านอนิจจังตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มองความเสื่อมของสังขารด้านร่างกาย (รูป) ไตรลักษณ์ด้านทุกขตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังขารมนุษย์ว่าทำให้เกิดความทุกข์ และไตรลักษณ์ด้านอนัตตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มุ่งหาวิธีการให้หลุดพ้นจากความทุกข์ โดยตัวบทเน้นในด้านร่างกาย

ดังนั้นไตรลักษณ์ตามหลักพุทธศาสนาและโคลนนิ่งตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จึงมีความสัมพันธ์กันในการดำรงอยู่ของร่างกาย ต่างกันที่กระบวนการปฏิบัติคือพระพุทธศาสนาปลูกฝังให้มนุษย์มีคุณธรรม จริยธรรม และเสนอแนวปฏิบัติเพื่อพ้นจากความทุกข์คือการยอมรับ ปล่องวาง เพื่อเข้าสู่นิพพาน แต่วิทยาศาสตร์มีระบบคิดว่ามนุษย์สามารถเอาชนะความเสื่อมของร่างกายตามธรรมชาติได้ ดังนั้นจึงคิดค้นกระบวนการสร้างโคลนนิ่งเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ในอนาคตให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้มากขึ้น

คำสำคัญ: อมตะ, วิทยาศาสตร์, พระพุทธศาสนา

Abstract

This research had as objectives to: 1) study the relationship between immortality from the perspective of Buddhism and science, 2) to study the differences between immortality from the perspective of Buddhism and science from the novel about “Amata” of Wimon Sainuan. This study was a qualitative research. Data were analyzed using descriptive analysis. The research results found that immortality from the Buddhism and science perspective has a relationship as follows: Tilakkhana (the three characteristics) from the Aniccata (impermanence) in Buddhism and cloning from the science perspective see physical deterioration in the human body. Dukkhatta (state of suffering) in Buddhism and cloning from the science perspective say that the physical deterioration in the human body with time makes humans uncomfortable, Stress and Conflict. Anatta (soullessness) perspective in Buddhism and cloning from the science perspective, tries to search for ways and solutions to create comfort and make the human being not sad and not distressed. The Novel concentrates on the human body. Therefore, Tilakkhana following the Buddhism perspective and Cloning from the science perspective has a relationship as all of them are concern about the existence of the body to make humans immortal, but they differ in their processes and practice. Buddhism teaches humans to accept things the way they happen in order enter nirvana (Niphphan) but the scientist think that humans can overcome the physical deteriorations in the human body. Therefore, they search and invent cloning to meet human needs make humans immortal.

Keywords: Immortality, Science, Buddhism

บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นหนึ่งในศาสนาที่สำคัญของโลก คำสอนของศาสนาพุทธได้รับการยอมรับว่าเป็นความเชื่อที่มีหลักเหตุและผลเนื่องจากหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเป็นข้อพึงปฏิบัติที่มีเหตุผลประจักษ์ชัด ซึ่งหลักเหตุและผลดังกล่าวสอดคล้องกับวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นการสืบเสาะแสวงหาความจริงโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ยึดหลักเหตุและผลในการทำความเข้าใจ จะเห็นได้ว่าทั้งพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ต่างมีแก่นสำคัญร่วมกันคือความมีเหตุและผล โดยที่ศาสนาเน้นเหตุและผลนำไปสู่การสร้างและพัฒนาให้คนเป็นคนดี มุ่งเข้าสู่นิพพานอันเป็นจุดประสงค์สูงสุดที่พุทธศาสนิกชนพึงควรแสวงหา แต่เหตุและผลของวิทยาศาสตร์มีจุดสูงสุดที่การสร้างและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ให้ตอบสนองความต้องการอันไม่สิ้นสุดของมนุษย์ ดังนั้นหากพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ ๒ ได้ดำเนินไปร่วมกันจะสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญ และมีความเป็นมนุษย์อันสมบูรณ์ด้วยคุณธรรมจริยธรรมได้

ไตรลักษณ์เป็นหลักธรรมหนึ่งของพระพุทธศาสนา ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงปราศจากการยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะการยึดติดนี้เป็นบ่อเกิดของความโลภ ความขัดแย้ง และความทุกข์ทั้งปวง ไตรลักษณ์ประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการของสังขาร คือ อนิจจังตา (ความไม่เที่ยง) ทุกขตา (ความเป็นทุกข์) อนัตตา (ความไม่ใช่ตน) ทั้งนี้อุตม เขยกีวงศ์ (2548, น. 169) ให้ความหมายของสังขาร ไว้ว่า สิ่งที่ถูกปัจจัยปรุงแต่งให้เป็นไปต่าง ๆ ด้วยอำนาจสังขาร คือ หนาว ร้อน เป็นต้น จึงวิเคราะห์ได้ว่า สังขารทั้งหลายมีอันเกิดขึ้นแล้วเสื่อมไปเป็นธรรมดา เกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป รูปร่างกายนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา คือ เซลล์เก่าในร่างกายตายไป เซลล์ใหม่เกิดขึ้นมาแทน ตั้งแต่เกิดจนถึงวัยชรา ดังนั้น คำนิยามความเป็น “อมตะ” ของพระพุทธศาสนา คือ นิพพาน กล่าวคือ การไม่มีกิเลสตัณหาอันเป็นจุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา

วิทยาศาสตร์เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ การโคลนนิ่ง (Cloning) เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบหนึ่งที่ใช้การจำลองดีเอ็นเอของมนุษย์ เพื่อสร้างรูปร่างสิ่งประดิษฐ์ให้เหมือนกับมนุษย์ซึ่งเป็นผลจากการสืบพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศ เป็นคาร์บอนก๊อปปี้ของต้นฉบับมนุษย์เพียงคนเดียวโดยไม่ต้องอาศัยเพศหญิง (ยงยุทธ ยุทธวงศ์, 2544, น. 151) จึงกล่าวได้ว่าโคลนนิ่งถือเป็นการก้าวหน้าทางกระบวนการของวิทยาศาสตร์ที่พยายามมองหาการนิยามความเป็น “อมตะ” โดยการใช้การโคลนนิ่งดีเอ็นเอให้มีลักษณะเหมือนกันทั้งหมด กระบวนการโคลนนิ่งทางวิทยาศาสตร์ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์มีความเฉลียวฉลาด และต้องการสร้างสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม

เมื่อพิจารณางานทางวรรณกรรมอันเปรียบเสมือนภาพสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ในห้วงเวลาหนึ่ง วรรณกรรมเป็นการแสดงความคิดเห็นผ่านภาพแทนคือตัวละคร ทั้งนี้ท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดด วรรณกรรมได้ทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับหลักคิดทางพระพุทธศาสนา โดยนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) ระหว่างวิทยาศาสตร์อันเป็นรูปธรรมและศาสนาที่เป็นนามธรรมได้อย่างน่าทึ่งและน่าสนใจ คือนวนิยายเรื่อง “อมตะ” ของ วิมล ไทรนิ่มนวล ซึ่งรับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2543 จุดเด่นของนวนิยายเรื่อง “อมตะ” คือ ผู้เขียนสามารถนำเอาประเด็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มาผูกเรื่องและสร้างตัวละครที่เป็นภาพแทนของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ การนำเอาความรู้ทางพระพุทธศาสนามาสอดแทรกในเนื้อหาและการเปรียบเทียบความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในอนาคต การทำโคลนนิ่งมนุษย์และเปลี่ยนถ่ายอวัยวะเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความรักตัวถ่วงตายและสัญชาตญาณแห่งการเอาตัวรอด อันเป็นธรรมชาติภายในที่ผลักดันให้แสวงหาวิธีการเอาตัวรอด หากความเป็นอมตะในแบบรูปธรรมและทางพระพุทธศาสนา คือ การแสวงหาวิถีความเป็นอมตะในแบบนามธรรมเพื่อกระตุ้นให้เห็นว่าดัชนีชี้วัดความเป็นมนุษย์นั้นอยู่ที่คุณธรรมจริยธรรมในจิตใจ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวคัดแยกแยะระหว่างมนุษย์ว่าต่างจากสัตว์โลกชนิดอื่น เนื้อเรื่องเสนอเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ โดยนำเสนอผ่านตัวละครที่เป็นภาพแทนของพระพุทธศาสนา คือ “อรชุน” ซึ่งอรชุน กล่าวไว้ว่าการเป็นอมตะในหลักของพระพุทธศาสนา คือ การเข้าสู่นิพพาน โดยที่การไปสู่นิพพานได้นั้นต้องหลุดพ้นจากสภาวะแห่งไตรลักษณ์ ตัวละครที่เป็นภาพแทนของวิทยาศาสตร์ คือ “พรหมินทร์” ดังที่พรหมินทร์กล่าวว่า “ผมไม่อยากจะเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่เป็นใครก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นผมจึงต้องทำอย่างที่ทำอยู่นี้ เพื่อว่าผมจะได้เป็นอมตะ มีชีวิตอยู่นิรันดร์ รวมทั้งคนอื่น ๆ ที่เป็นลูกค้าของผมด้วย” (วิมล ไทรนิ่มนวล, 2543, น. 232) สิ่งที่พรหมินทร์กล่าวนั้น หมายถึงการโคลนนิ่งหรือการสร้างมนุษย์โคลนนั่นเอง จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษานวนิยายเรื่องอมตะโดยมุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง อันจะสะท้อนให้เห็นถึงแก่นการดำรงอยู่ของมนุษย์ที่จะทำให้เกิดความสุขอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์

กรอบแนวคิด

งานวิจัยฉบับนี้ใช้แนวคิดเรื่องกฎไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาและแนวคิดทางโคลนนิ่งในการวิเคราะห์โดยแนวคิดเรื่องไตรลักษณ์จะใช้ในการความตามที่ พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตโต (2544, น. 60) กล่าวไว้ว่า

ไตรลักษณ์ ประกอบไปด้วย 3 ประการดังนี้

1. อนิจจตา (Impermanence) ความไม่เที่ยง ความไม่คงที่ ความไม่ยั่งยืน ภาวะที่เกิดขึ้นแล้วเสื่อมและสลาย

2. ทุกขตา (Stress and Conflict) ความเป็นทุกข์ ภาวะที่ถูกบีบคั้นด้วยการเกิดขึ้นและสลายตัว ภาวะที่กดดัน ผืนและขัดแย้งอยู่ในตัว เพราะปัจจัยที่ปรุงแต่งให้มีสภาพเป็น อย่างนั้นเปลี่ยนแปลงไป จะทำให้คงอยู่ในสภาพนั้นไม่ได้ ภาวะที่ไม่สมบูรณ์มีความบกพร่อง อยู่ในตัว ไม่ให้ความสมอยากแท้จริง หรือความพอใจเต็มที่แก่ผู้อยากด้วยตัณหา และก่อให้เกิดทุกข์แก่ผู้เข้าไปยึดตัณหาอุปาทาน

3. อนัตตา (Soullessness หรือ Non-Self) ความเป็นอนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน ความไม่มีตัวตนที่แท้จริงในขณะที่วิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง (ยงยุทธ ยุทธวงศ์, 2544, น. 151) กล่าวว่า การโคลนนิ่ง (Cloning) เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบหนึ่ง ที่ใช้การจำลองดีเอ็นเอของมนุษย์ เพื่อสร้างรูปร่างสิ่งประดิษฐ์ให้เหมือนกับมนุษย์ เป็นผลจากการสืบพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศ โดยเป็นคาร์บอนก๊อปปี้ของต้นฉบับมนุษย์เพียงคนเดียวโดยไม่ต้องอาศัยเพศหญิง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และงานที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายเรื่อง อมตะ หลักไตรลักษณ์และการโคลนนิ่ง จำแนกข้อมูลโดยคัดเลือกเนื้อหาของนวนิยายเรื่อง อมตะ ที่ปรากฏให้เห็น

พฤติกรรมของตัวละคร 2 ตัว ได้แก่ อรชุนและพรหมินทร์ ซึ่งเป็นภาพแทนของหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาและหลักคิดทางวิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ตามกรอบการวิจัย นำข้อมูลจากเอกสารมาเรียบเรียงอย่างมีขั้นตอน และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาข้อสรุปของการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนา และความเป็นอมตะในมุมมองของวิทยาศาสตร์

จากผลการวิเคราะห์ตัวละครอรชุนในฐานะภาพแทนของพระพุทธศาสนา และพรหมินทร์ในฐานะภาพแทนของวิทยาศาสตร์ พบว่าศาสนาและวิทยาศาสตร์มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ ความเป็นอมตะ แตกต่างที่วิธีการไปสู่ความเป็นอมตะ โดยอมตะในพระพุทธศาสนา คือ การปล่อยวาง ผิกจิต ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ส่วนวิทยาศาสตร์ คือ การทดลองศึกษาค้นคว้าเพื่อเอาชนะธรรมชาติ ดังนี้

1.1 อนิจจตา คือ ความไม่เที่ยง ทั้งพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ยอมรับกฎร่วมกัน คือ ความไม่เที่ยงของสังขาร ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์ในเรื่องความไม่เที่ยง ดังนี้

1.1.1 ความเสื่อมของสังขารในมิติของศาสนา

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของศาสนา ได้แก่ อรชุน อรชุนท่องพุทพจนในรัฐपालสูตรให้ชีวิตได้ฟังว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกล้วนมีความเสื่อมไปตามกาลเวลา ไม่มีสิ่งใดที่ยั่งยืนคงทนไม่สามารถหลุดพ้นจากอำนาจของความตายได้ พิจารณาได้จากบทสนทนาในเนื้อเรื่อง ดังข้อความว่า

“แล้วจู้ ๆ อรชุนก็ท่องพุทพจนในรัฐपालสูตรด้วยน้ำเสียงแจ่มใส “โลกอันขราย่อมนำไป... ไม่ยั่งยืน... โลกไม่มีอะไรต้านทานความเจ็บปวด... ไม่เป็นใหญ่... โลกไม่ใช่ของตน... เพราะทุก ๆ คนจำต้องละทิ้งสิ่งทั้งปวงไป... ด้วยอำนาจของความตาย... โลกพร่องอยู่... ไม่มีอีก... เป็นทาสของตัณหา... คือความดิ้นรนทะยานอยาก”

(วิมล ไทรนิมิต, 2543, น. 210)

1.1.2 ความเชื่อของสังขารในมิติของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง ได้แก่ พรหมินทร์ พรหมินทร์มีความเชื่อในด้านของวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อเขามีอายุ 55 ปี ร่างกายของเขาก็เสื่อมไปตามตามธรรมชาติ พิจารณาได้จากบทสนทนาในเรื่อง ดังข้อความว่า

“ผมอายุห้าสิบห้าปีแล้ว ถ้าชินชั๊กซ่าไปก็จะยิ่งทำลำบาก ไม่ว่าจะซ่าหรือเร็วก็ต้องทำอยู่ดี ถ้าทำเร็วมันก็ดีแก่ตัวผม ส่วนเขาก็จะได้จบหน้าที่ของเขาไปเสียที ส่วนคุณก็จะได้หมดความทุกข์ด้วยเช่นกัน และเมื่อผมมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขทุกคน... คนอีกสามล้านกว่าก็อยู่ดีมีสุขไปด้วย”

(วิมล ไทรนิมิต, 2543, น. 16)

จะเห็นว่าหลักอนิจจตาในด้านพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กัน คือ ความเชื่อของสังขาร ซึ่งในมิติพระพุทธศาสนาอรชุนได้กล่าวว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกล้วนมีความเสื่อมไปตามกาลเวลา ไม่มีสิ่งใดที่ยั่งยืนคงทน ไม่สามารถหลุดพ้นจากอำนาจของความตายได้ และในมิติวิทยาศาสตร์ถึงแม้ว่าพรหมินทร์จะมีความเชื่อในเรื่องของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แต่เมื่อเขามีอายุมากขึ้น ร่างกายของเขาก็เสื่อมไปตามตามธรรมชาติ

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ตามหลักไตรลักษณ์ เรื่อง อนิจจตา

พระพุทธศาสนา	วิทยาศาสตร์
ความไม่เที่ยง คือ ความเสื่อมตามธรรมชาติ	ความไม่เที่ยงเป็นความเสื่อมของสังขารซึ่ง
ของสังขารที่ทุกคนไม่มีสามารถหนีพ้น	สามารถเอาชนะได้

1.2 ทุกขตา คือ ความเป็นทุกข์ ทั้งพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ ยอมรับกฎร่วมกัน คือ ความเป็นทุกข์ที่เกิดจากสภาวะแรงกดดันจากภายในจิตใจและทุกข์จากโรคภัยที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์ในเรื่องความเป็นทุกข์ดังนี้

1.2.1 ความทุกข์ในมิติของศาสนา

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อรชุน กล่าวคือ อรชุนรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อเห็นชีวิตตกอยู่ในสภาพที่ได้เปลี่ยนถ่ายอวัยวะแขนขาทั้งสองข้างและนัยน์ตากับพรหมินทร์เรียบร้อยแล้ว โดยชีวิตเหลือเพียงร่างท่อนหนึ่งที่นอนนิ่งอยู่บนเตียง มีความ

เคลื่อนไหวที่หน้าอกเท่านั้นที่บอกว่าเขายังมีลมหายใจอยู่ที่โรงพยาบาลสยาม ศัลยกรรมเวช แต่อรชุนพยายามข่มความสะเทือนใจอันเจ็บปวดไว้ ด้วยการตั้งสติพิจารณาท่อนั้นว่าเป็นเพียงรูปนามมาประชุมกัน เมื่อถึงเวลาหนึ่งก็แตกสลายไป พิจารณาได้จากบทสนทนาในเนื้อเรื่องดังข้อความว่า

“อรชุนข่มความสะเทือนใจอันเจ็บปวด ด้วยการตั้งสติพิจารณาท่อนั้นว่า เป็นเพียงรูปนามมาประชุมกัน เมื่อถึงเวลาหนึ่ง ก็ต้องแตกสลายไปตามอำนาจของปฏิบัติกรรม อันเป็นธรรมชาติเช่นนั้นเอง แม้ว่าร่างกายที่เขาเห็นอยู่นี้จะยังไม่แตกสลายไปแต่ลูกนัยน์ตาและแขนขาทั้งสองข้างที่หายไปด้วยอำนาจธรรมของมนุษย์ก็ไม่แตกต่างกัน เพราะมันก็เป็นการสำแดงออกอย่างหนึ่งของกฎไตรลักษณ์”

(วิมล ไทรนิมมวอล, 2543, น. 193)

1.2.2 ความทุกข์ในมิติของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง ได้แก่ พรหมินทร์ กล่าวคือ พรหมินทร์มีอาการทุกข์จนนอนไม่หลับ เนื่องจากโปรเฟสเซอร์ตรวจพบว่า เขาเป็นโรคเก๊าท์ เขาจึงคิดที่จะทำการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะกับซีวัน ซึ่งเป็นตัวโคลนที่เขาสร้างขึ้นมา และเลี้ยงดูเหมือนลูก เพื่อให้ตนนั้นหายจากการปวดทรมาน และทุกข์ที่ลูกยังไม่สามารถสืบทอดกิจการของครอบครัวได้ พิจารณาได้จากบทสนทนาในเนื้อเรื่องดังข้อความว่า

“ผมคิดว่ามันถึงเวลาแล้ว” เขาวางคอกบนพนักเก้าอี้ปับซัมป์ และมองพื้นพรมเหมือนกำลังค้นหาถ้อยคำ “หลายวันมานี้ผมปวดข้อมาก โปรเฟสเซอร์ตรวจแล้วบอกว่าผมเป็นกำลังเป็นโรคเก๊าท์...”

“ผมอยากแก้ปัญหาคือต้นเหตุ ไม่ใช่รักษาไปตามอาการของโรค เพราะยังงั้นมันก็มีวันหาย โรคนี้มันทรมาณนะคุณ”

(วิมล ไทรนิมมวอล, 2543, น. 14)

จะเห็นได้ว่าหลักทุกข์ตาในด้านพระพุทธานุสสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กัน คือ ความทุกข์ โดยด้านศาสนารอชุนได้รับแรงกดดันจากพรหมินทร์ เมื่อเห็นว่าพรหมินทร์ไม่เห็นคุณค่าในชีวิตของตัวเองโคลนอย่างซีวัน และทุกข์ใจที่ไม่สามารถช่วยเหลือซีวันได้ ส่วนในด้านของวิทยาศาสตร์พรหมินทร์มีความทุกข์ด้วยอาการเจ็บปวดทรมานจากโรคเก๊าท์

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ ตามหลักไตรลักษณ์ เรื่อง ทุกขตา

พระพุทธศาสนา	วิทยาศาสตร์
ความทุกข์ที่เกิดจากแรงกดดันภายในจิตใจที่ไม่สามารถปล่อยวางได้ สามารถเอาชนะความทุกข์ได้ด้วยจิตใจที่สงบ	ความทุกข์จากการโรคร้าย ความเสื่อมของอวัยวะในร่างกาย ที่สามารถแก้ไขได้โดยการเปลี่ยนอวัยวะเหล่านั้นผ่านการโคลนนิ่ง

1.3 อนัตตา คือ ความไม่ใช่ตัวตน ทั้งพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์มีวิธีการหลุดพ้นทุกข์ คือ พระพุทธศาสนาไม่ยึดติดกับร่างกายที่ไม่ใช่ของตนปล่อยตามธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ไม่ยึดติดกับร่างกายที่ไม่ใช่ของตนแต่ชัดธรรมชาติ ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์ในเรื่องความเป็นทุกข์ดังนี้

1.3.1 วิธีพ้นทุกข์ในมิติของศาสนา

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อรชุน กล่าวคือ อรชุนได้กล่าวถึงหลักไตรลักษณ์ข้อที่ 3 คือ อนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน ให้กับชิววันได้ฟัง เพื่อให้ชิววันเข้าใจในกฎของธรรมชาติว่า ร่างกายนี้ไม่ใช่ของชิววัน ไม่มีสิ่งไหนเป็นของชิววันอย่างแท้จริง ทุกสิ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แปรเปลี่ยนและดับสลายไปตามกาลเวลา พิจารณาได้จากบทสนทนาในเรื่อง ดังข้อความว่า

“คุณไม่ได้เป็นใคร”

“ถ้าอย่างนั้นมีใครมาเป็นผม”

“ใครคนนั้นก็คือ ธาตุในสากลจักรวาลนี้ ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม ในแต่ละธาตุก็มีสี กลิ่น รส โอชะ และช่องว่างประกอบอยู่ด้วย ธาตุทั้งสิ้นนี้เป็นธาตุรูป หรือวัตถุ มันไม่มีชีวิตแต่อย่างไร แต่เมื่อมันประชุมปรุงรแต่งกับธาตุวิญญาณซึ่งเป็นธาตุนามก็จะเกิดรูปร่างเป็นสิ่งที่เรียกว่าชีวิต อย่างตัวคุณนี่แหละ แล้วมันก็เติบโตขึ้นมาด้วยการปรุงแต่งของอาหาร อุดู จิต และกรรม เพราะฉะนั้น ใคร ก็คือ ธาตุรูปกับธาตุนาม ซึ่งเป็นสภาวะตามธรรมชาติ ก่อเกิดขึ้นเอง เป็นเอง ผันแปรไปเอง ไม่มีใครหรือพระเจ้าองค์ไหนมาดลบันดาลให้เป็น”

“ส่วน คุณ นั้นมาที่หลัง ใคร (ความจริงเกิดพร้อมกันด้วยอวิชชา) เพราะมันเกิดจากความคิดของคุณ... ความคิดที่เห็นผิด เข้าใจผิดที่

คิดว่า ใคร นั้นมีตัวมีตน ก็จับยึดมันไว้ว่าเป็นตัวคุณ เป็นของคุณ สรุป คือ คุณ คือ ความเห็นผิคนั่นเอง”

“เมื่อคุณคิดหรือจับยึดเอา ใคร มาเป็นตัวคุณ เป็นของคุณแล้ว คุณก็ต้องตกอยู่ในวังวนแห่งความทุกข์ไม่รู้จบเพราะธรรมชาติของ ใคร นั้นมันผันแปรอยู่ตลอดเวลา มันไม่คงที่ ไม่คงทน และไม่มีตัวมีตน อย่างที่คุณคิดเอาเอง ดังนั้น เมื่อมีสิ่งใดก็ตามมากระทำ ใคร ของคุณ ไปในทางที่คุณไม่ชอบใจ คุณก็จะเป็นทุกข์ ถ้าชอบใจคุณก็จะเป็นสุข หรือบางทีก็ไม่ทุกข์ไม่สุข ขณะเดียวกันตัวคุณเองก็ต้องกระทำเช่นกัน เพื่อให้ใคร ของคุณมีความสุข มีความสะดวกสบาย ถ้ามันเป็นไปได้ อย่างที่คุณต้องการ คุณก็มีความสุข ถ้าเป็นไปไม่ได้ คุณก็จะเป็นทุกข์ หรือ อาจจะไม่ทุกข์ไม่สุขอะไร แต่ไม่ว่าคุณจะรู้สึกอย่างไร การกระทำของคุณมันก็ย่อมต้องมีทั้งดีและชั่ว จะแตกต่างกันบ้างก็ตรงปริมาณและ คุณภาพของการกระทำนั้น เมื่อคุณกระทำไปแล้วก็ย่อมมีผลของมัน ตามมา คุณกระทำอย่างไร ผลที่ได้ก็เป็นอย่างนั้น และอยู่ในตัวคุณ เช่น คุณโกรธคนอื่น คนปวดหัวก็คือคุณ ไม่ใช่คนที่คุณโกรธ ผลของการกระทำนั้นมันจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกระทำใหม่ๆ ต่อไปอีก ซึ่งมันก็มีทั้งดีและชั่ว และนำความทุกข์ ความสุข หรือไม่ทุกข์ไม่สุขมาให้อีก (และมันก็ถูกประทับไว้ในจิตใจ) วงเวียนซ้ำซากอยู่อย่างนี้ ไม่มีวันจบสิ้น ชนิดไม่ต้องนับชาติกันเลย... นี่คือคำตอบที่ว่าทำไมชีวิตคุณ ต้องมาเป็นอย่างนี้... คุณเป็นสิ่งที่คุณกระทำ”

(วิมล ไทรนิ่มนวล, 2543, น. 195-197)

1.3.2 วิธีหลุดพ้นจากทุกข์ในมิติของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง

ตัวละครที่เป็นภาพแทนของวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง ได้แก่ พรหมินทร์ พรหมินทร์ได้ทำการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายอวัยวะกับอรชุน โดยการนำสมองของพรหมินทร์มาใส่ไว้ในกะโหลกของอรชุนเพื่อให้ตนพ้นทุกข์จากการเจ็บป่วยของร่างกาย พิจารณาได้จากเนื้อเรื่อง ดังข้อความว่า

พรหมินทร์ลุกจากโซฟาซึ่งอยู่เบื้องหลังโพเดียม ก้าวออกมาที่หน้าเวที จับมือและโอบไหล่กับโปรเฟสเซอร์สเปนเซอร์อย่างรักใคร่ แสงแฟลชจากกล้องถ่ายรูปสว่างวาบอยู่บนาน พรหมินทร์เปิดโอกาส

ให้ทุกคนได้เห็นตัวตนของเขาอย่างกระจ่างตา เขาหนุ่มแน่น แข็งแรง
สง่างาม ทรงบารมีและอิมเอิบอยู่ในสุทสน้ำเงิน อันเป็นที่เขาโปรด
ปราน จากนั้นก็เดินเข้าไปที่โพเดียม ภาพทุกอิริยาบถที่ขึ้นไปปรากฏอยู่
ในจอแก้วขนาดใหญ่ นั้น ดูมีอำนาจแห่งมนตร์ขลังอย่างน่าศรัทธาและ
น่ายำเกรง ไปพร้อมกันนี่คือร่างใหม่ของ “พรหมินทร์ ธนบดีนทร์”
ผู้จะมีชีวิตยืนยาวต่อไปอีกนานแสนนาน トラบเท่าที่เขาพอใจ

(วิมล ไทรนิมนวล, 2543, น. 242)

จะเห็นได้ว่าหลักอนัตตาในด้านพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มี
ความสัมพันธ์กัน คือวิธีหลุดพ้นจากทุกข์ ซึ่งในด้านพระพุทธศาสนาอรชุนหลุดพ้นจากความ
ทุกข์ได้โดยการไม่ยึดติดกับตัวตนหรือร่างกายที่ไม่ใช่ของตน ส่วนในด้านวิทยาศาสตร์พรหมินทร์
หลุดพ้นจากความทุกข์ได้โดยการไม่ยึดติดกับตัวตนหรือร่างกายเช่นกัน แต่ขัดกับธรรมชาติ
ตรงที่พรหมินทร์ต้องการจะเอาชนะธรรมชาติและทำลายสังขารของชีวิต คือ การเกิด แก่ เจ็บ
ตาย โดยการนำเอาเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งก็คือการโคลนนิ่ง
มนุษย์ และการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ เพื่อให้ตนได้มีร่างกายใหม่และมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ตลอดไป

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ ตามหลักไตรลักษณ์
เรื่อง อนัตตา

พระพุทธศาสนา	วิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง
การปล่อยวางไม่ยึดติดกับรูปลักษณ์ภายนอก ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เป็นไป ตามธรรมชาติ	ร่างกายไม่จำเป็นต้องเสื่อมไปตาม กาลเวลา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถเปลี่ยนแปลงและเอาชนะ ธรรมชาติของร่างกายได้

2. ความแตกต่างระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนา และความเป็นอมตะในมุมมองของวิทยาศาสตร์

พระพุทธศาสนาที่ปรากฏในเรื่องเรื่องในนวนิยายเรื่องอมตะ ได้แสดงผ่านตัวละคร คือ อรชุน อรชุนใช้หลักกรรมในพระพุทธศาสนาในเรื่องของไตรลักษณ์บำบัดจิตใจของชีวิตให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ และบำบัดจิตใจของตนเองให้สงบได้เมื่อเกิดความทุกข์ในตอนที่ได้เห็นร่างกายของชีวิตเหลือเพียงแค່ท่อนเดียวไร้แขน ไร้ขา และไร้ดวงตาโดยมองว่าเป็นการลำแดงออกมาของหลักไตรลักษณ์อย่างหนึ่ง อีกทั้งอรชุนยอมอุทิศตนให้สมองของพรหมินทร์มาอยู่ในร่างกายของตน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดว่า อรชุนเชื่อมั่นในเรื่องของจิตใจมากกว่าสมอง และสามารถหลุดพ้นจากหลักแห่งไตรลักษณ์ได้ โดยไม่เกรงความสูญเสียในเรื่องของร่างกาย หรือกลัวความตาย และอรชุนเชื่อมั่นว่าการหลุดพ้นหลักแห่งไตรลักษณ์จะนำมามนุษย์ไปสู่ (นิพพาน) ความเป็นอมตะอย่างแท้จริง

วิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องเรื่องในนวนิยายเรื่องอมตะ ได้แสดงผ่านตัวละคร คือ พรหมมินทร์ พรหมมินทร์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการสร้างตัวโคลนของตนขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองหรือสร้างผลประโยชน์ให้แก่ตนเองคือเรื่องของเงิน ซึ่งพรหมมินทร์ต้องการโดยไม่มีที่สิ้นสุด โดยตัดขาดจากคุณธรรมและศีลธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำธุรกิจการขายอวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้กับผู้ใช้บริการ หรือเรื่องของการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะกับตัวโคลนทั้งหมดยกเว้นสมอง เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากความเจ็บปวดทรมานเมื่อร่างกายของตนเริ่มเสื่อมลงตามกาลเวลา และสามารถใช้ชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ตราบเท่าที่ตนต้องการ โดยพรหมมินทร์เห็นว่าตัวโคลนเป็นเพียงอะไหล่เท่านั้นไม่มีจิตใจและไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับมนุษย์ พรหมมินทร์เชื่อมั่นว่าความคิดและสติปัญญาช่วยค้นหาวิธีให้มนุษย์เป็นอมตะอย่างแท้จริง

จึงจะเห็นว่าความแตกต่างระหว่างพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ คือ กระบวนการและกลวิธีต่าง ๆ ในการแสวงหาความเป็นอมตะ โดยพุทธศาสนามีกระบวนการแสวงหาความเป็นอมตะ ได้แก่ นิพพาน หรือการที่ไม่วนเวียนอยู่ในวัฏสงสาร ซึ่งการตายในมุมมองของพระพุทธศาสนา คือ ตายแค่เพียงรูปกายแต่จิตใจนั้นไม่มีวันตาย และในความเป็นจริงพระพุทธศาสนาไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ด้วยตาเปล่า มีเพียงหลักกรรมคำสอนและหลักความเชื่อเท่านั้น แต่ในมุมมองของวิทยาศาสตร์นั้นการแสวงหาความเป็นอมตะ คือ การโคลนนิ่ง ซึ่งการทำโคลนนิ่งจะทำให้สามารถมีชีวิตอยู่บนโลกมนุษย์ได้นานตราบเท่าความต้องการ เป็นการกระทำที่พยายามเอาชนะกฎแห่งธรรมชาติให้คงอยู่ทั้งรูปกายและจิตใจ พระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์จึงมีความแตกต่างกันที่กระบวนการและข้อพิสูจน์ พระพุทธศาสนาพิสูจน์ได้ด้วย

จิตและการปฏิบัติตามหลักคำสอนของกฎไตรลักษณ์ แต่ไม่สามารถเห็นได้จริง ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ อาทิ นรก สวรรค์ ส่วนวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้จริงเห็นได้ด้วยตาเปล่า ดังนั้น พระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์สามารถนำไปสู่ความเป็นอมตะได้เช่นเดียวกันหากแต่เป็นคนละแบบ โดยจำแนกได้เป็นทางจิตและทางร่างกายซึ่งไม่อาจเทียบกันได้เพราะเป็นคนละชุดความคิด เนื่องจากกระบวนการหลักการพิสูจน์ของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

จึงสรุปได้ว่าอรชุนเป็นภาพแทนของพระพุทธศาสนา โดยมีระบบความคิดและพฤติกรรมสอดคล้องกับกฎของไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาว่าการหลุดพ้นจากกฎไตรลักษณ์จะนำไปสู่จุดหมายอันสูงสุดของพระพุทธศาสนา คือ นิพพาน ส่วนพรหมินทร์เป็นภาพแทนของวิทยาศาสตร์มีระบบความคิดและพฤติกรรมที่ยึดมั่นในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การโคลนนิ่ง) ว่าเทคโนโลยีการแพทย์ที่ทันสมัยจะสามารถสร้างความเป็นอมตะให้กับชีวิตของมนุษย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมตราบเทาที่มนุษย์ต้องการ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์การโคลนนิ่ง พบว่ามีความขัดแย้งกันโดยที่หลักการของพระพุทธศาสนา คือ การยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังขารอย่างไม่ยึดติด มีใจเป็นกลาง ปล่อยวาง เคารพกฎของธรรมชาติ ส่วนวิทยาศาสตร์มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าทุกรูปแบบเพื่อต้องการเอาชนะกฎความเสื่อมของสังขารตามธรรมชาติ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า อมตะในความหมายของพระพุทธศาสนา คือ นิพพานที่ไม่วนเวียนอยู่ในวัฏสงสาร ส่วนอมตะในความหมายของวิทยาศาสตร์ หมายถึง การอยู่ยงคงกระพัน เอาชนะรูปสังขารได้ แต่ท้ายที่สุดวิทยาศาสตร์ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงตามธรรมชาติได้

สรุปผลการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนา และความเป็นอมตะในมุมมองของวิทยาศาสตร์

1.1 หลักอนิจจตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งทางวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ ความเสื่อมของสังขาร ซึ่งด้านพระพุทธศาสนา ความไม่เที่ยง คือ ความเสื่อมตามธรรมชาติของสังขารที่ทุกคนไม่มีสามารถหนีพ้น และด้านวิทยาศาสตร์นั้น ความไม่เที่ยง คือ ความเสื่อมของสังขารซึ่งสามารถเอาชนะได้

1.2 หลักทุกขตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งทางวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ ความทุกข์ ซึ่งด้านพระพุทธศาสนาความทุกข์ คือ สิ่งที่เกิดจากแรงกดดันภายในจิตใจ ที่ไม่สามารถปล่อยวางได้ สามารถเอาชนะความทุกข์ได้ด้วยจิตใจที่สงบ

และด้านวิทยาศาสตร์นั้น ความทุกข์ คือ ความทุกข์จากการโรคร้าย ความเสื่อมของอวัยวะในร่างกาย ที่สามารถแก้ไขได้โดยการเปลี่ยนอวัยวะเหล่านั้นผ่านการโคลนนิ่ง

1.3 หลักอนัตตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งทางวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ วิธีหลุดพ้นจากทุกข์ ซึ่งในด้านพระพุทธศาสนาวิธีหลุดพ้นจากทุกข์ คือ การปล่อยวางไม่ยึดติดกับรูปลักษณ์ภายนอก ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เป็นไปตามธรรมชาติ และด้านวิทยาศาสตร์นั้น วิธีหลุดพ้นจากความทุกข์ คือ การไม่ยึดติดกับตัวตนหรือร่างกายเช่นกัน แต่ขัดกับธรรมชาติโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาเปลี่ยนแปลงและเอาชนะธรรมชาติของร่างกาย ซึ่งก็คือการโคลนนิ่งมนุษย์และการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ เพื่อให้ตนได้มีร่างกายใหม่และมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ตลอด

2. ความแตกต่างระหว่างความเป็นอมตะในมุมมองของพระพุทธศาสนา และความเป็นอมตะในมุมมองของวิทยาศาสตร์

ความเป็นอมตะอย่างแท้จริงในมุมมองของพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในเรื่องเรื่องนวนิยายเรื่องอมตะ คือ นิพพาน หรือการไม่เวียนอยู่ในวัฏสงสารอีกต่อไป ด้วยการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของกฎไตรลักษณ์ อนิจจตา ทุกขตา และอนัตตา โดยมุ่งไปที่เรื่องของจิตเท่านั้น รูปกายมิใช่ปัจจัยสำคัญในการเป็นอมตะ ความเป็นอมตะอย่างแท้จริงในมุมมองของวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องเรื่องนวนิยายเรื่องอมตะ คือ รูปกายและจิตของมนุษย์ที่สามารถอยู่คงกระพันบนโลกใบนี้ตราบเท่าที่ต้องการ ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การโคลนนิ่ง) และเทคโนโลยีการแพทย์ที่ทันสมัย ถึงแม้จะมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในความเป็นอมตะ แต่มีแนวปฏิบัติแตกต่างกัน คือ ระหว่างกระบวนการคิดและกระบวนการพิสูจน์ที่เห็นได้ด้วยตา รวมถึงวิถีคิดในเชิงปฏิบัติการศึกษาวิทยาศาสตร์ซึ่งตัดขาดจากคุณธรรมและศีลธรรมแต่พระพุทธศาสนายังคงยึดมั่นในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่าอรชุนเป็นตัวละครที่มีระบบคิด หรือพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักธรรมเรื่องกฎไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนา คือ อรชุนสามารถใช้กฎแห่งไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาบำบัดจิตใจของชิวันให้ชิวันหลุดพ้นจากความทุกข์โดยใช้กฎไตรลักษณ์ในการอธิบาย อีกทั้งอรชุนยังยอมอุทิศตนให้สมองของพรหมินทร์มาอยู่ในร่างกายของตน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดว่า อรชุนเชื่อมั่นในเรื่องของจิตใจมากกว่าสมอง และสามารถหลุดพ้นจากกฎไตรลักษณ์ได้ โดยไม่เกรงความสูญเสียในเรื่องของร่างกาย หรือกลัวความตาย และอรชุนเชื่อมั่นว่าการหลุดพ้น กฎไตรลักษณ์จะนำมนุษย์ไปสู่ (นิพพาน) ความเป็นอมตะอย่างแท้จริง

ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ พระมหาสุณันท จันทโสมโกณ (ดิษฐ์สุนันท์) (2549) ที่กล่าวถึงหลักคำสอนเรื่องไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท และประโยชน์ของหลักคำสอนเรื่องไตรลักษณ์ในการแก้ปัญหาชีวิต จึงแสดงให้เห็นว่าความสอดคล้องในประเด็นเรื่องของหลักคำสอนในเรื่องไตรลักษณ์ที่เป็นหนทางนำมนุษย์ไปสู่การดับทุกข์ (นิพพาน) คือ ความเป็นอมตะ ส่วนพรหมินทร์ตัวละครที่มีระบบคิด หรือพฤติกรรม สอดคล้องกับหลักการโคลนนิ่งในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ พรหมินทร์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการสร้างตัวโคลนของตนขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการ การเปลี่ยนถ่ายอวัยวะกับตัวโคลน เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากความเจ็บปวดทรมาน เมื่อร่างกายของตนเริ่มเสื่อมลงตามกาลเวลา และสามารถใช้ชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ตราบเท่าที่ตนต้องการ โดยพรหมินทร์เห็นว่าตัวโคลนเป็นเพียงอะไหล่เท่านั้นไม่มีจิตใจและไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับมนุษย์ พรหมินทร์เชื่อมั่นว่าความคิดและสติปัญญาช่วยค้นหาวิธีให้มนุษย์เป็นอมตะอย่างแท้จริง ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ ธัญฉิณี เฉดวงษ์ (2558) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการโคลนนิ่งมนุษย์ที่เกิดปัญญาการโต้แย้งด้านศีลธรรม การควบคุมเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ของมนุษย์และข้อกฎหมายเกี่ยวกับการโคลนนิ่งมนุษย์ จึงมีความสอดคล้องกันระหว่างการพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่อาจมีการนำกระบวนการโคลนนิ่งมนุษย์เข้ามามีบทบาทเพื่อตอบสนองความต้องการมนุษย์ เมื่อความเสื่อมของร่างกายเกิดขึ้น มนุษย์โคลนอาจกลายเป็นอะไหล่ให้แก่มนุษย์ได้ในอนาคต

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง อมตะ ที่พบว่าหลักอนิจจตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ ความเสื่อมของสังขาร ซึ่งในพระพุทธศาสนาอรชุนได้กล่าวว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกล้วนมีความเสื่อมไปตามกาลเวลา ไม่มีสิ่งใดยั่งยืนคงทน และด้านวิทยาศาสตร์ถึงแม้ว่าพรหมินทร์จะมีความเชื่อในเรื่องของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แต่เมื่อเขามีอายุมากขึ้น ร่างกายของเขาก็เสื่อมไปตามตามธรรมชาติ หลักทุกขตาในพระพุทธศาสนา และการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ ความทุกข์ เมื่อเห็นว่าพรหมินทร์ไม่เห็นคุณค่าในชีวิตของตัวโคลนอย่างชีวิต และทุกข์ใจที่ไม่สามารถช่วยเหลือชีวิตได้ ส่วนในด้านของวิทยาศาสตร์พรหมินทร์มีความทุกข์จากโรคภัยไข้เจ็บที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้หลักอนัตตาในพระพุทธศาสนาและการโคลนนิ่งในด้านวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน คือ วิธีหลุดพ้นจากทุกข์ ซึ่งในพระพุทธศาสนาอรชุนหลุดพ้นจากความทุกข์ได้โดยการไม่ยึดติดกับตัวตนหรือร่างกายที่ไม่ใช่ของตน ส่วนในด้านวิทยาศาสตร์พรหมินทร์หลุดพ้นจากความทุกข์ได้โดยการไม่

ยึดติดกับตัวตนหรือร่างกายเช่นกัน แต่ขัดกับธรรมชาติตรงที่พรหมินทร์ต้องการจะเอาชนะธรรมชาติและทำลายสังขารของชีวิต คือ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย โดยการนำเอาเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งก็คือการโคลนนิ่งมนุษย์ และการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ เพื่อให้ตนได้มีร่างกายใหม่และมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ตลอดไป ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2544, น. 60) ที่ให้ความหมายไว้ว่า 1) อนิจจตา (Impermanence) ความไม่เที่ยง 2) ทุกขตา (Conflict) ความเป็นทุกข์ 3) อนัตตา (Soulleness หรือ Non-Self) ความไม่ใช่ตัวตน จึงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์การระหว่างพระพุทธศาสนา และวิทยาศาสตร์มีความแตกต่างที่มีความสัมพันธ์กันได้อย่างลงตัว

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งในด้านการดำรงชีวิต พระพุทธศาสนาจะปลูกฝังในด้านของจิตใจมนุษย์ ให้รู้จักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการปฏิบัติให้พ้นจากความทุกข์ทั้งปวงเพื่อเข้าสู่การนิพพาน ทางด้านของวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามนุษย์สามารถเอาชนะธรรมชาติได้ วิทยาศาสตร์จึงคิดค้นกระบวนการสร้างโคลนนิ่งเพื่อเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ในอนาคตให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน โดยได้วิเคราะห์จาก กฎ “ไตรลักษณ์” และ “กระบวนการโคลนนิ่ง” เฉพาะในด้านของความเป็นอมตะ ดังนั้นจึงควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์หรือระบบคิดของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ในด้านอื่น ๆ โดยศึกษาจากวรรณกรรมร่วมสมัย หรือสัมภาษณ์ตัวแทนทางพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์เพื่อแสดงแนวคิดและวิเคราะห์เพื่อหาจุดร่วมของระบบคิดดังกล่าวอันจะนำไปสู่การพัฒนาคนในสังคมอย่างยั่งยืนท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

ธัญธิติ เสดวงษ์. (2558). **มาตรการทางกฎหมายอาญาในการควบคุมการโคลนนิ่งมนุษย์.**

[ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2562, ที่มาจาก:

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5501033574_4130_3222.pdf

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2544). **พุทธธรรม.** กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 60.

- พระมหาสุ่นันท์ จันทโสภโณ (ศิษย์สุ่นนท). (2549). **การศึกษาคำสอนเรื่องไตรลักษณ์ใน
พระพุทธศาสนา**. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต (พช.บ.), มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยงยุทธ ยุทธวงศ์. (2544). **โคลนนิ่งเทคโนโลยีสะท้อนโลก**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 151.
- วิมล ไทรนันทกุล. (2543). **อัมตะ**. กรุงเทพฯ: สยามประเทศ.
- อุดม เขยกิจวงศ์. (2548). **พระธรรม**. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 169.